

СИНДИКАТ НА БЪЛГАРСКИТЕ УЧИТЕЛИ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН КОМИТЕТ
SYNDICAT DES ENSEIGNANTS BULGARES

София 1000 , ул. "Ген. Паренсов" N 11
Тел: 9 877-818 Факс:9 881-794; 9 863-315
E-mail: : sbu_centrala@abv.bg

11 Rue "Parensov" , 1000 Sofia
tel: 9 877-818 fax:9 881-794; 9 863-315
E-mail: : sbu_centrala@abv.bg

Изх. № 010 183 06 2020 г.

ДО
Г-ЖА МИЛЕНА ДАМЯНОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
В 44. НАРОДНО СЪБРАНИЕ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Уважаема г-жо Дамянова,

Приложено Ви изпращам Становище на Синдиката на българските учители по проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за предучилищното и училищното образование.

С уважение,

Председател на СБУ:

(д.и.к.н. Янка Такева)

СИНДИКАТ НА БЪЛГАРСКИТЕ УЧИТЕЛИ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН КОМИТЕТ
SYNDICAT DES ENSEIGNANTS BULGARES

София 1000 , ул. "Ген. Паренсов" N 11
Тел: 9 877-818 Факс:9 881-794; 9 863-315
E-mail: sbu_centrala@abv.bg

11 Rue "Parenssov" , 1000 Sofia
tel: 9 877-818 fax:9 881-794; 9 863-315
E-mail: sbu_centrala@abv.bg

СТАНОВИЩЕ

по проект на ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за предучилищното и училищното образование

Предложеният проект на *Закон за изменение и допълнение на Закона за предучилищното и училищното образование* отразява промени в следните аспекти:

- Въвеждане на задължително предучилищно образование от 4-годишна възраст;
- Регламентиране организацията на обучение и подкрепа на личностното развитие от разстояние в електронна среда;
- Подпомагане заплащането на дължимите от родителите такси за ползване на детските градини;
- Разпореждане с имотите и вещите на закрити училища, детски градини и центрове за подкрепа на личностното развитие;
- Определяне на нови отговорни функции на училищните настоятелства и регламентиране на осъществявания контрол върху тяхната дейност.

В допълнителните разпоредби са дадени дефиниции на нови терминологии, въведени с предложените изменения по отношение обучението и подкрепата на личностното развитие от разстояние в електронна среда.

Прави впечатление, че в проекта на ЗИД на ЗПУО са намерили място всички актуални теми, по които през последните години Синдикатът на българските учители е предлагал промени и настоявал за тяхното приемане.

Най-забележимо е предложението за въвеждане на задължително предучилищно образование от 4-годишна възраст, което СБУ инициира още през 2012 г. и бе активно подкрепено от синдикалните членове, работещи в системата на образованието, както и от родители чрез мащабна подписка в края на 2019 г. и началото на 2020 г. В Проекта е предвидено предучилищното образование за децата на 4-годишна възраст да се осъществява от детските

градини и в краен случай (когато в населеното място няма детска градина) – от училище, което осигурява условия за това. Дават се правомощия на кметовете на общините да взимат решение задължителното предучилищно образование да се осъществява **само** в детски градини, ако в тях има осигурени условия за това.

Другият важен проблем, който постави на изпитание системата по време на извънредното положение заради епидемията от COVID-19 и наложи нова организация на учебния процес, намира своето разрешение чрез предложението за регламентирането му в Закона. Освен прилагане на новата организация чрез обучение от разстояние в електронна среда при извънредни обстоятелства, когато тя се осъществява с цели паралелки или групи ученици от училището, е предвидено използването ѝ и в индивидуални случаи, когато ученик не може да посещава училище по здравословни или други уважителни причини. Сега при такива случаи обикновено се прибегва до процедура за смяна на формата на обучение, докато с промените това няма да се налага. Тъй като ангажираността на учителите в такива индивидуални случаи няма как да бъде предварително предвидена и допълнителните им учебни часове да бъдат заложени в Списък-Образец 1, то е необходимо регламентирането в държавния образователен стандарт за нормиране и заплащане на труда на допълнително трудово възнаграждение за учителите в тези случаи. Считаме, че положителен ефект ще има и възможността за съчетаване на синхронното обучение от разстояние в електронна среда с другите форми на обучение в иновативните училища. Ясно е, че законовото регламентиране на обучението от разстояние в електронна среда ще наложи и много конкретни промени в някои от държавните образователни стандарти. Настояваме това да се случи след задълбочен анализ на резултатите от проведеното през настоящата учебна година такова обучение и със задължителното участие на социалните партньори.

Добър ефект очакваме да има ангажирането на държавата за подпомагане заплащането на дължими от родителите такси за ползване на детски градини за тези родители, които получават социални помощи и/или месечни семейни помощи за деца. Това със сигурност ще повлияе на редовната посещаемост на техните деца в детските градини и ще създаде по-добри условия за тяхната социализация и превенция от ранното им отпадане от системата.

Подкрепяме предложението при закриване на училище, детска градина или ЦПЛР, имотите и вещите на закритата институция да преминават в собственост на нейния приемник. По този начин тази собственост ще остане отново и ще бъде използвана в образователната система, а няма да се създават условия за нейното „приватизиране“ от общините или от други заинтересовани субекти.

С Проекта се въвежда ограничение за директорите и заместник-директорите на училищата, детските градини и ЦПЛР да участват като членове на органите за управление на настоятелствата, докато заемат съответната длъжност. Формулира се и основна цел на настоятелствата за подпомагане, подкрепа и съдействие за развитие на институцията, като приходите от дейността на настоятелствата ще могат да се разходват само за постигане на основната цел. Възлагат се контролни функции върху дейността на настоятелствата на министъра на образованието и науката и упълномощени от него лица, както и на регионалните управления на образованието. Предвижда се те да могат да извършват проверки на дейността на настоятелствата и при констатиране на нарушения да дават задължителни указания за отстраняването им. Предлагаме към текста в ал. 4 на новия чл. 309б да бъде добавено: *„В случай на констатирани сериозни нарушения или неспазване на дадените указания, сезират компетентните органи за търсене на съответна отговорност.“*

Считаме, че в проекта на ЗИД на ЗПУО трябва да намери място и разрешаването на проблема със статута на ресурсните учители, работещи към центровете за подкрепа на процеса на приобщаващото образование (ЦПППО). Съгласно действащата уредба ЦПППО са специализирани обслужващи звена (чл. 50, ал. 3 от ЗПУО) и не попадат в контекста на чл. 211, ал. 3, т. 1 от ЗПУО, където се определят педагогическите специалисти. Разпоредбата на чл. 14, ал. 1 от *Правилника за устройството и дейността на регионалните центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование (Обн. - ДВ, бр. 9 от 26.01.2018 г.)* не е достатъчно законово гарантираща статута на тези учители като педагогически специалисти. Затова считаме, че текстът на тази разпоредба следва да бъде включен в ЗПУО и в тази връзка предлагаме следното допълнение:

„В чл. 211 се създава ал. 4:

(4) Педагогически специалисти са и служителите в регионалните центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование по чл. 50, ал. 3., които изпълняват норма за преподавателска работа и осъществяват дейности, свързани с ресурсното подпомагане и терапията на деца и ученици със специални образователни потребности.“

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА СБУ:

/д.и.к.н. ЯНКА ТАКЕВА/

